

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/358/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112237457
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5112237457.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľov: 1/ B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. K. XX, 2/ I. C. rod. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. K. XX, obaja právne zastúpení Advokátska kancelária Hagara - Hagarová, s.r.o., so sídlom D. Dlabača č. 35, Žilina, IČO: 36 806 497, proti odporcom: 1/ B. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. K. XX, 2/ Z. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. K. XX, obaja právne zastúpení JUDr. Štefánia Harciníková, advokát so sídlom A. X, J., o zaplatenie sumy 191,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcov 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 17C 371/2012-85 zo dňa 6. mája 2013, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol návrh navrhovateľov 1/, 2/ vo zvyšku zamietnutý, zostáva **n e d o t k n u t ý**.

V ostatných výrokoch sa rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec sa **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporcom 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ sumu 107,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 107,60 eur od 05.12.2012 až do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (v poradí I. výrok). Odporcom uložil ďalej povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 1/ sumu 60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 60 eur od 05.12.2012 až do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (v poradí II. výrok). Vo zvyšnej časti bol návrh 1/ a 2/ zamietnutý (v poradí III. výrok) a odporcom 1/, 2/ uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ trovy konania v celkovej výške 159,78 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľov 1/ a 2/, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (v poradí IV. výrok).

V odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovatelia odvodzovali nimi uplatnený peňažný nárok tým, že odporcovia bez akéhokoľvek právneho titulu užívajú pozemky zapísané na LV č. XX kat. úz. M. K., konkrétne parc. KN-C č. 162/3 - orná pôda o výmere 150 m², KN-C č. 162/57 - orná pôda o výmere 88 m², KN-C č. 162/121 - orná pôda o výmere 91 m², ktoré tvoria bezpodielové spoluvlastníctvo navrhovateľov 1/, 2/, ako i pozemok zapísaný na LV č. XXX kat. úz. M. K., parc. KN-C č. 162/104 - orná pôda o výmere 150 m², ktorý je vo výlučnom vlastníctve navrhovateľa 1/ (ďalej už len „sporné pozemky“). Peňažný nárok uplatnili za obdobie od 01.10.2010 do 30.09.2012 a pri určení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzali z ceny 0,20 eur/m²/rok.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že návrh navrhovateľov 1/, 2/ je skutkovo a právne dôvodný. Ich vlastníctvo k sporným pozemkom o celkovej výmere 479 m² bolo preukázané a tiež bolo preukázané, že odporcovia 1/, 2/ bez akéhokoľvek právneho titulu tieto sporné pozemky užívajú. Zo skutkových zistení vyplynulo, že faktickým užívaním sporných pozemkov (vykonávaním činnosti kosenia, prechádzaním cez pozemky za účelom obhospodarovania svojich susediacich pozemkov tak pešo, ako i mechanizmami), je obmedzené právo navrhovateľov a odporcovia z dôvodu neexistencie titulu oprávnenia užívať sporné pozemky ušetrili to, čo by museli vynaložiť na

odplatu za ich užívanie. Za zodpovedajúcu náhradu považoval okresný súd priznanie bezdôvodného obohatenia v navrhovanej výške 0,20 eur/m²/rok, ktorá cena zodpovedá v konaní zisteným kritériám, kedy najnižšia trhová cena nájmu takéhoto pozemku (záhrada, orná pôda) pri rodinnom dome je v danej lokalite 1 euro/m²/rok a minimálna výška ročnej sadzby prenájmu mestských pozemkov v danej lokalite na zriadenie záhrady predstavuje 0,1 eur/m²/rok. Za daného stavu vychádzal okresný súd zo sumy 0,20 eur/m²/rok, ktorá za obdobie od 01.10.2010 do 30.09.2012 predstavuje pri pozemkoch v bezpodielovom spoluvlastníctve navrhovateľov 1/ a 2/ a výmere 329 m² sumu 131,60 eur a pri pozemku vo výlučnom vlastníctve navrhovateľa 1/ a výmere 150 m² sumu 60 eur. V konaní bolo nesporné, že odporcovia 1/, 2/ uhradili dňa 07.03.2011 sumu 42 eur, t. j. za rok 2010 14 eur, dňa 10.08.2012 uhradili sumu 10 eur. Preto okresný súd s ohľadom na poskytnutú úhradu v celkovej výške 24 eur za žiadané obdobie uvedenú sumu odpočítal. Okresný súd považujúc za kvalifikovanú výzvu na plnenie deň doručenia návrhu odporcom, ktorý im bol doručený dňa 04.12.2012 priznal navrhovateľom úrok z omeškania od 05.12.2012. Vo zvyšku uplatňovaný nárok zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), keď v zmysle tohto ustanovenia priznal navrhovateľom náhradu trov konania, nakoľko mali neúspech len v nepatrnej časti.

Proti rozsudku podali odvolanie odporcovia 1/, 2/, ktorí ho navrhli v napadnutých výrokoch zmeniť tak, že návrh navrhovateľov sa zamietne, eventuálne navrhli rozsudok v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Namietali správnosť záverov okresného súdu, že navrhovatelia 1/, 2/ boli v dobe od 01.10.2010 do 30.09.2012 vlastníckymi sporných pozemkov. Predložené listy vlastníctva preukazujú vlastnícke právo navrhovateľov v dobe podania žaloby, z označených dôkazov však nevyplýva, že navrhovatelia boli vlastníckymi sporných pozemkov už v dobe od 01.10.2010, od ktorej navrhovatelia požadujú vydať im bezdôvodné obohatenie. List vlastníctva č. XX napr. preukazuje, že sú na ňom okrem sporných pozemkov evidované aj iné pozemky a že tam evidované nehnuteľnosti boli nadobúdané rôznymi nadobúdacími titulmi v rokoch 2007 až 2012. Túto skutočnosť namietali už v konaní pred prvostupňovým súdom, ktorý sa s uvedenými námietkami nijako nevysporiadal.

Odvolatelia ďalej namietali nesprávnosť záverov rozsudku v súvislosti s určením rozsahu peňažnej náhrady, nakoľko súdom určená suma 0,20 eur/m²/rok na daný druh pozemku a polohu nevyplýva z vykonaných dôkazov. V konaní pred prvostupňovým súdom predložili nájomné zmluvy, ktoré uzatvorili vlastníci pozemkov v danej lokalite s nájomcami a výška nájmu v danom čase za porovnateľné prenajatie pozemku na účel pestovateľskej činnosti predstavovala sumu 0,034 eur/m²/rok. Aj z ďalšej zmluvy o nájme pôdy, ktorú po prvostupňovom konaní predložili vyplýva, že účastníci si dohodli nájomné vo výške 0,044 eur/m²/rok. Vytýkali okresnému súdu, že dostatočne, jasne a presvedčivo nezdôvodnil, ktorými zistenými kritériami sa riadil pri určení rozsahu bezdôvodného obohatenia.

V ďalšej časti namietali správnosť skutkových zistení, nakoľko navrhovatelia žiadnymi dôkazmi nepreukázali, že by odporcovia na ich úkor získali majetkovú hodnotu v sume 0,20 eur/m²/rok skutočne užívanej plochy navrhovateľom patriacich pozemkov na prechod chôdzou k susedným pozemkom odporcov po okraji pozemkov navrhovateľov v šírke 0,30 m a pokosenie trávy 1x za rok. Za rozpor s dobrými mravmi považovali odvolatelia záver prvostupňového súdu, že sa užívaním pozemkov navrhovateľov na prechod ku svojim pozemkom obohatili. V tejto súvislosti poukázali na dôležité okolnosti tohto prípadu, keď pozemky, ktoré vedú cez stred záhrady odporcov, odkúpili navrhovatelia v rokoch 2007-2012, pričom veľmi dobre im bola známa situácia ohľadne užívateľských pomerov k pozemkom za rodinnými domami v danej lokalite. Navrhovateľom v prejednávanej veci nejde o reštitúciu tvrdenej majetkovej krivdy, ale ide im o to, aby šikanóznym výkonom vlastníckeho práva prinútili vlastníkov domov v danej lokalite k riešeniu situácie spôsobom, z ktorého budú mať prospech len navrhovatelia. Okolnosti užívania pozemkov v danej lokalite prvostupňový súd nepremietol do odôvodnenia svojho rozhodnutia a do záverov o skutkovom stave veci, v dôsledku čoho považovali odvolatelia rozhodnutie za nespravodlivé. Odvolatelia vytýkali prvostupňovému súdu aj nezrozumiteľnosť a nedostatočné odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku.

V závere namietali i správnosť a dôvodnosť výroku o náhrade trov konania. Podľa ich mienky je nesprávne, ak súd priznal navrhovateľom plnú náhradu trov konania, nakoľko vzhľadom na výšku uplatneného nároku navrhovateľa neboli v spore úspešní v rozsahu 12,53 %.

Navrhovatelia vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že sa plne stotožňujú s právnym názorom prvostupňového súdu, ktorý bol dôsledne odôvodnený v písomne vyhotovenom rozsudku. Odvolanie

odporcov považovali len za tendenčný pokus o zmenu rozhodnutia v ich prospech. S poukazom na uvedené skutočnosti navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O. s. p. preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), v napadnutých výrokoch podľa § 221 ods. 1 písm. f), h O. s. p. zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že v prvostupňovom konaní nebol zistený skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, okresný súd sa dôsledne nevysporiadal s námietkami odporcov vo vzťahu k podstatným otázkam, ktoré bolo potrebné v prvostupňovom konaní riešiť. Pokiaľ okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že návrh navrhovateľov je skutkovo a právne dôvodný, uvedený záver považuje odvolací súd za predčasný, i nepresvedčivý.

Námietka odporcov, že navrhovatelia presvedčivým spôsobom nepreukázali, či boli vlastníkami sporných pozemkov počas celej žalovanej doby, t. j. od 01.10.2010 do 30.09.2012, je čiastočne dôvodná. Zo spisového materiálu vyplýva, že na LV č. XX a LV č. XXX sú uvedené rôzne nadobúdacie tituly, medzi nimi i zámenná zmluva č. V 435/2011, ktorá pripojená a oboznámená nebola. Pokiaľ odporcovia poukazovali i na zmluvu č. V 689/2012, táto bola prvostupňovým súdom oboznámená na pojednávaní dňa 13.03.2013 a podľa oboznámenia jej predmetom bola parc. KN-C č. 162/125, za ktorú navrhovatelia v tomto konaní nežiadajú od odporcov vydať bezdôvodné obohatenie.

Dôvodná je i odvolacia námietka, že navrhovatelia doposiaľ nepreukázali, či boli vlastníkami sporných pozemkov počas celej doby, za ktorú žiadajú od odporcov vydať bezdôvodné obohatenie. V tejto súvislosti treba poznamenať, že odporcovia túto skutočnosť namietali v prvostupňovom konaní opakovane (na pojednávaní konanom dňa 13.03.2013, i dňa 06.05.2013). Okresný súd, čo je zrejme z odôvodnenia napadnutého rozsudku, sa s touto námietkou nijako nevysporiadal. Odvolací súd ako dôvodnú vyhodnotil i námietku odporcov, že boli zaviazaní na zaplatenie bezdôvodného obohatenia v takom rozsahu, ako by užívali sporné pozemky v celej ich výmere, pričom podľa nich je skutočnosť taká, že cez sporné pozemky iba prechádzajú (v šírke 30 cm), resp. 1x za rok pokosia trávu. Odporca 1/ na pojednávaní konanom dňa 13.03.2013 v tomto smere vypovedal, že v období rokov 2011-2012 sporné pozemky nijako neužíval, prechádzal len po chodníku, ktorý sa nachádza za jeho domovou nehnuteľnosťou, resp. po tomto chodníku prešiel malotraktorom. Na ktorom zo sporných pozemkov sa tvrdený chodník nachádza, či odporcovia v žalovanom období po tomto chodníku aj skutočne chodili, ako často a akým spôsobom, okresný súd výsluchom účastníkov bližšie nezisťoval. Podobne tak nezisťoval rozsah, v akom mali odporcovia v žalovanom období užívať sporné pozemky, t. j. či ich užívali v celom rozsahu, resp. len čiastočne. Okresný súd bližšie nezisťoval ani to, ako dlho a z akého dôvodu odporcovia sporné pozemky, resp. niektoré z nich, užívali a z akého dôvodu. Zisťovanie uvedených skutočností náležitým výsluchom účastníkov konania považuje odvolací súd za dôležité tak z hľadiska rozsahu, v akom sa mali odporcovia na úkor navrhovateľov obohatiť, ako i z toho hľadiska, či požiadavka navrhovateľov na zaplatenie žalovanej sumy nie je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na uvedené skutočnosti podrobne poukazoval právny zástupca odporcov už v konaní pred prvostupňovým súdom (najmä na pojednávaní dňa 13.03.2013).

Okresný súd v ďalšom konaní predovšetkým ustáli, či navrhovatelia boli vlastníkami sporných pozemkov počas celej žalovanej doby. Výsluchom účastníkov zistí rozsah, v akom odporcovia užívali sporné pozemky, ako dlho a z akého dôvodu. Ak v tomto smere budú tvrdenia účastníkov sporné a nepredložia dôkazy na svoje tvrdenia, okresný súd vyhodnotí vykonané dokazovanie podľa zásad o povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti (dôkaznom bremene). V novom rozhodnutí vyhodnotí námietku odporcov, že požiadavka navrhovateľov na vydanie bezdôvodného obohatenia je v rozpore s dobrými mravmi a v neposlednom rade jasne a výstižne uvedie (ak nárok navrhovateľov bude po vykonanom dokazovaní považovať za právne dôvodný), na základe akých dôkazov a právnych úvah ustálil výšku náhrady za užívanie sporných pozemkov. V tomto smere vyhodnotí i nájomné zmluvy predložené odporcami.

V novom rozhodnutí rozhodne i o všetkých doterajších trovách konania.

Výroku rozsudku okresného súdu, ktorým bol návrh navrhovateľov vo zvyšnej časti zamietnutý, sa krajský súd nedotkol, nakoľko proti označenému výroku odvolanie podané nebolo.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.